

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-é) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252. Vasárnap 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei. Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 8 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazásában szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

FELVÉLŐS SZERKESZTŐ: VUCHETICH ENDRE DE

Kiőfizetési árak: Temeváron és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kalföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / CSÜTÖRTÖK / MÁRCIUS 1

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 49 SZÁM

AUSZTRIA ÉS A KISANTANT. Londonból jelentik: A Daily Telegraph vezércikkét írta az osztrák-olasz konfliktusról. Azt írja, Angliának ugyan nem feladata, hogy bírálja Seipel osztrák kancellárt, aki azonban valóban teljesen jogtalan igényekkel állt elő. A Népszövetségnek ehhez az ügyhöz semmi köze és Ausztria részéről történnék is indítvány, annak a sorsa egyelőre kilátástalan. A konfliktus oka végeredményben abban gyökerezik, hogy Ausztria a legutóbbi időben túlságosan közeledett a kisántant érdekköréhez.

NEM KERÜL A BIRTOKPER A NÉPSZÖVETSÉG ELÉ. Budapestről táviratozzák: Apponyi Albert gróf kijelentette a sajtó képviselői előtt, nagy a valószínűség arra, hogy a Népszövetség mostani ülészakán nem fogják folytatni a román-magyar birtokper megkezdett tárgyalásait. Azt hiszi, hogy az érdekelteket megegyezésre kéri majd fel.

AMNESZTIA KÉSZÜL CSEHSZLOVÁKIÁBAN. Prágából jelentik: A köztársaság fennállásának tizedik évfordulója alkalmából az igazságügyminiszterium amnesztiarendeleetet készített elő. A köztársaság elnöke a jubiláris évre való tekintettel számos elítéltet fog amnesztiában részesíteni, ezek között politikai bűnösöket is.

VALLÁSHÁBORU A VÉGTELENSÉGIG. Mexikóból jelentik: A katolikus és a kormány közötti vallásháború még mindig nem ért véget. Guadalajara városban újabb letartóztatottak száznál több katolikus hívót, mert résztvettek egy istentiszteleten, amelyre a hatóságok előzetesen nem adtak engedélyt.

POLITIKAI BETEGLÁTOGATÁS. Bukarestből jelentik: Chiriacescu, a Banca Nationala helyettes kormányzója San-Remo utazott Titulescu külügyminiszter látogatására. Stresemann német külügyminiszter szintén ott tartózkodik és erre való tekintettel Chiriacescu utazását kapcsolatba hozzák a román-német vitás kérdések elintézésével.

VORONOFF ROSSZ REKLAM-SAJÁT MAGÁNAK. Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger párisi tudósítójának azt a kissé pikáns híret közli, hogy Voronoff felesége válókeresetet adott be a férje ellen. A keresetben elpanaszolja, hogy a férje két esztendő óta Cannesban tartózkodik, ahol kizárólag a tudomány él, öt Párisban hagyta és teljesen elhanyagolta. Lehet, hogy ez is egyik oka annak, hogy Voronoffné válni akar, de lehet, hogy egyéb oka is van. Talán az, hogy Voronoff, aki száz meg száz embert megfiatalított, csak önmagát nem tudja fiatalítani.

Váratlan fordulat az optánsügyben Titulescunak a magyar kormányhoz intézett jegyzéke folytán

Genf, február 28.

A magyar optánsperben tegnap váratlan fordulat történt. Titulescu külügyminiszternek Egry dr. a magyar optánsok képviselőjével folytatott párisi tárgyalásai — mint jelentik — nem vezettek a kívánt eredményre. Titulescu a tárgyalások után tegnap jegyzéket intézett a magyar kormányhoz. Ebben a jegyzékben a külügyminiszter válaszol a magyar kormány novemberi jegyzékére. A magyar kormány ugyanis a novemberi jegyzékében kifejtette, hogy nem áll módjában a Chamberlain-féle jogi álláspontot elfogadni,

követeli a magyar optánsoktól kisajátított erdők természetbeni visszadását és a kisajátított földeknek magasabbra való értékelését. Titulescu ezt az ajánlatot új jegyzékében visszautasítja. Titulescu külügyminiszter rámutat arra, hogy a román agrár-

törvénynek nem az volt a célja, hogy a magyar optánsokat megfossza földjeiktől, mert az egy belügy.

A jegyzékben Titulescu külügyminiszter hangsúlyozza Románia konciációs álláspontját az optánsok ügyében. Ettől a szándéktól vezéreltetve indítványozza, hogy

Magyarország ismerje el a Chamberlain-féle jogi álláspontot.

Ezzel szemben a román kormány már most felhatalmazza a magyar kormányt, hogy az optánsok ügyének végleges elintézéséig a magyar optánsokat kártalanítsa a Romániának Magyarország részéről fizetendő jóvátételi összegből.

Ezzel szemben azonban kötelezőleg szüntessék be az összes agrárpereket.

A jegyzékben Titulescu hangsúlyozza, hogy Magyarország a ráeső rendkívül nagy jóvátételi összegből eddig semmit sem fizetett és ami jogi nézetének ad kifejezést, hogy amíg a békeszerződésekben lefektetett anyagi kötelezettségeknek Magyarország nem tett eleget, addig, jogainak érvényesítésére sem nyílik alkalma.

A jegyzékben végül kifejti Titulescu, hogy ez a jegyzék nem jelentheti

egyik államnak sem jogairól való lemondását,

sem az ügynek a Népszövetség előtt történendő tárgyalásának elhalasztását.

Titulescu jegyzéke politikai körökben nagy feltűnést keltett és úgy vélik, hogy alapját képezheti egy román-magyar megegyezésnek.

Miért fáj minden ami magyar, — kérdezi az egyik olasz lap a szentgotthardi incidenssel kapcsolatban

Temesvár, február 29.

A szentgotthardi incidens foglalkoztatja még mindig Középeurópa sajtóját és politikusait. A Lavoro d'Italia azt írja, hogy Anglia, Németország és Olaszország mérséklőleg hatnak a kisántantra. A lap szerint az akció hátterében Briand áll. A cikk felveti a kérdést, hogy egyeseknek miért fáj minden, ami magyar? A Corriere d'Italia írja, hogy a kínai követ távirata, valamint az azt követő sajtólárma számára epizódja annak a piacifista demagogiának, amely ártatlanokat rágalmoz és amelynek az a célja, hogy az örökös zavargókat leplezhesse.

Az egész Népszövetség nevétségessé válik, ha szenvedélyes portyázásnak szabadkezet engednek. Ilyen és hasonló abszurd megmozdulásokkal Olaszország nem azonosíthatja magát.

A londoni Daily Telegraph a szentgotthardi ügyről azt írja, hogy Londonban a kérdést teljesen közönyösen itélik meg. Mindössze az kelt érdeklődést, hogy mennyiben van joga a tanácselnöknek arra, hogy két ülészak között a saját kezdeményezésére lépéseket tegyen. A lap szerint a tanácselnöknek rendkívül óvatosan kell eljárni, minthogy a tényleges döntéseket amugyis csak a tanács hozhatja meg, még pedig csakis egyhangúan.

A p p o n y i Albert gróf, aki a napokban Genfben utazik a Népszövetség ülésére, a parlament folyosóján az egyik lap munkatársának a következőket jelentette ki:

— A Népszövetség ülésén a szentgotthardi ügyben nem fogok felszólalni. Véleményem szerint ebben az ügyben a hangulat Magyarország mellett nyilvánul meg.

Semmi tudomásom különben arról,

hogy a szentgotthardi kérdést napirendre tűzték volna. Lehetősége, hogy a főtitkárság ezt indítványozni fogja, de nem gondolnám, hogy az indítványt elfogadják.

A Frankfurter Zeitung azt írja, hogy Briand francia külügyminiszternek a szentgotthardi ügyben való magatartását a közelgő választások indokolják.

Briandnak eddigi külpolitikájának igazolására kellett az ügybe beavatkoznia, azonban a várt siker elmaradt.

Giornale d'Italia legutóbbi cikke, amely állást foglal Magyarországgal szemben, a francia közvéleményre kedvezőtlenül hatott. Ezek után a Quai d'Orsaynek meg kell állapítania, hogy Mussolini útját állja Briand törekvéseinek és nem engedi meg, hogy a Népszövetség Magyarország ellen felépjen.

Rikkancsok

magas jutalék és fixfizetéssel felvételnek a Déli Hirlapnál

Nem kell lakás

a vagonlakóknak, akik inkább megmaradnak a vasuti kocsikban, semhogy a számukra épült új házakba költözzenek

Temesvár, február 29.

Az alábbi riport olyanokról szól, akiknek nem kell a szép, új és kényelmes lakás. Ezer meg ezer ember irigylí őket érte, de nekik mégsem kell. És erre nem a lakástól való irtózás bírja rá őket, hanem a szegénység kényszerítő szüksége.

Temesvárott úgy a józsefvárosi, mint pedig a gyárvárosi állomások külső részein még mindig vannak százával vagonlakók. Valamennyien vasutasok, fékezők, tolatók, munkások, kiségitő kalauzok és hasonló szegény emberek.

Családjaikkal évek óta szűk, kényelmetlen szellős vagonokban szoronganak. A vasut vezérigazgatósága tavaly elhatározta, hogy ezeken a szegény embereken segít és lakásokat építtet a számukra. Erre a tervre a vasut a várostól a Rónáca területét vásárolt és azon hat kétemeletes házat építtet. Mindegyik házban tízenhat lakás van. A lakások szobából, konyhából, kamrából, pincéből, mellékhelyiségből állanak. Világos, kényelmes, jó kislakások ezek mind. Összesen kilencvenhat lakás. És ezek nemsokára már beköltözhető állapotba kerülnek.

A kerületi vasuti üzemfelügyelőség már most kezdte meg a lakások kiosztását a vagonlakók között. És ekkor ért az a meglepetés, hogy a legtöbb vasutas, akinek az új házakban lakást utaltak ki, a következő kijelentést tette:

— Köszönöm szépen, de talán jobb volna, ha a lakást nem nekem adnák, hanem inkább ennek, vagy annak, mert több gyermeke van, mint nekem és inkább rá van szorulva arra, hogy rendes lakása legyen.

A vasuti üzemfelügyelőségen esodalkoztak ezen az önzetlen nagy felebaráti szereteten és a lakást az ajánlottának utálták ki.

De a legtöbb esetben az is kézzel-lábbal kapálózott ellene. Pedig hát, amikor a lakásokat építeni kezdték, azt hitték, hogy a vagonlakók valósággal kapkodni fognak a lakások után

és hogy még ebben az esztendőben meg kell kezdeni további új házak építését. Az embereket formálisan rá kell beszélni, hogy vállaljanak lakást az új házakban és hagyják oda az egészségtelen vagonot, de az eredmény igen gyér. A vasuti üzemfelügyelőségen gondolkodni kezdtek azon, hogy mi az oka a vasutasok ellenszenvének az új lakásokkal szemben. És kiderítették a következőket.

A vagonlakó vasutasok mind pici fizetésű emberek. Háromezer leinél egynek sincsen magasabb fizetése, de akad bőségesen olyan is közöttük, akiknek egy hónapra alig jut valamivel több kétezernél.

A vagonokban ingyen laknak és az a havi százhusz lei lakbér, melyet az államtól kapnak, megmarad nekik és azt is ellátásukra fordíthatják.

Ha ellenben bemennek az új lakásokba úgy lakbérüket visszatartják, ami pedig egy esztendőben ezernégyszáznegyven leit tesz ki. Nem nagy összeg, azonban ezeknél a szegény embereknél számít, mert ezzel a kicsi pénzzel meg van oldva a családnak egész évi cipőkérdése. De, ha ezzel az ezernégyszáznegyven leiel volna elintézve az új lakás, akkor még hagyján, talán mégis csak elfogadnák azt. Azonban közölték velük azt is, hogy a városi szabályrendelet értelmében esatornázási díjat is kell fizetni, kéményseprési díjat, szemétpénzt, frontadót és végül

meg kell fizetniök az elhasznált vízárát is. A szegény vasutasok érdeklődni kezdtek, hogy mindez egy-egy új kislakás után vajjon mennyire rug egy esztendőre. És megdöbbenve tudták meg, hogy ez bizony felülmúlja az évi háromezer leit. Most nem fizetnek esatornázást, kéményseprési díjat, frontadót, szemétpénzt és a vizet is ingyen használják az állomásokon levő közkutakból. Ha tehát ezekhez a díjakhoz még hozzáveszik a lakbért, úgy a lakás évente körülbelül ötezer lei kiadást jelent a számukra.

Ez már azonban olyan horribilis tétel létfenntartásuk költségvetésében, hogy azt nem bírnák el. Így aztán — bár fájó szívvel — job-

nak látják lemondani az új, kényelmes lakásról és továbbra is ott maradnak a vagonokban.

A vasuti üzemfelügyelőségen pedig most törik a fejüket, hogyan népesítsék be mégis az új házakat. Már arra is gondolnak, hogy egyszerűen lebontják a fejük fölött az ócska vagonokat és így kényszerítik őket arra, hogy emberekhez méltó lakásba hurcolkodjanak be. Viszont egy csomó kisvasutas erre az eshetőségre inkább megvált a szolgálatból, mert attól tart, hogy az új lakásban, amely ránézve elviselhetetlen terhekkel jár, családjával együtt éhen fog halni és még a legszükségesebb ruházatra sem telik.

Kubán Endre.

Heves harc lesz

a lugosi kereskedelmi kamara választása körül, mert politikai érdekeket akarnak jutalmazni

Temesvár, február 29.

Március másodikán tartják meg Lugoson a kereskedelmi és iparkamarai választást. A krassói hegyek ölné fekvő Oravica, Resica, Boksánbánya, Mehádia, Orsova és a többi virágzó mezővároska és község kereskedői és iparosai elégedetlenek, mert egy tartják, hogy érdekeik nincsenek kellőképpen képviselve és a lugosi kamara vezetőségét politikai és nem kereskedői érdekek alapján állították össze. A megválasztandó vezetőségi tagok sorában szerepelnek papok, tanítók is, de például a Resica-művek, amelyek milliókra menő hozzájárulást fognak szolgáltatni az új lugosi kamara fenntartásához, nem nyertek képviseletet.

Nemcsak a nehézipar képviselői maradtak ki a jelölőlístából, hanem azok az érdeműs emberek is, akik ma tagjai a temesvári kereskedelmi és iparkamarának. Boksánbányáról, Anináról, Resicáról, Szászabányáról, Moldováról, Orsováról, Mehádiáról senkit sem jelöltek. Régi, hatvan-hetven éves cégek, amelyeknek érdekeik vannak a krassó-szőrényi kereskedelem felvirágoztatása körül, még a szavazólístába sincsenek felvéve. Ilyen körülmények között heves harcra van kilátás. Egyes körökben azzal az eszmével foglalkoznak, hogy teljes passzivitásban maradnak, ami kétségessé teszi az új kamara eredményes működését.

A háboru örültje

hirtelen dühöngeni kezdett és a mentők kényszerzubbonyt adtak rá

Temesvár, február 29.

Grün Hugó harminchat éves magánhivatalnok, akire a mentők tegnap délelőtt a Parkas-utca 20. szám alatti lakásban ráadták a kényszerzubbonyt, a háboru egyik szánandó áldozata. Csendes, jóra való, szorgalmas volt valamikor a hivatalában. Meg is nősült, de boldogságát hamarosan keltette a háboru. Grün az olasz harcokra került, ahol hónapokig tartózkodott. Egy becsapó gránát elpusztította fedezékét és Grün súlyos sebekkel borítva két napon keresztül feküdt a romok alatt. Az alatt az olasz lövegek szakadatlanul bugtak-dörögtek fölötte. Ez a két nap teljesen tönkretette szervezetét. Már menthetetlennek hitte magát, amikor utolsó pillanatban találtak

rá az egészségügyi osztag katonái. Hosszu hónapokon keresztül feküdt a kórházban és a háboru vége is ott érte. Mikor végre hazajöhetett, már csak roncsa volt önmagának. Állandóan betegeskedett, de azért munkába állott és végezte a dolgát. A múlt évben azonban újra kitört rajta az ideggyengeség és akkor a lugosi elmeorvóházba szállították. Rövid kezelés után állapota javult és hazaengedték. Most azonban másodszor és az elsőnél fokozottabb mértékben tört ki rajta az örület. Váratlanul dühöngeni kezdett és törtuzott a lakásban. A telefonon hívott mentők kényszerzubbonyt adtak rá és a rendőrségre szállították, amely újra elhelyezi a lugosi elmeorvóházban.

GRAND HOTEL

BUKAREST, Calea Victoriei 11.

teljesen átalakítva, új berendezéssel és butorokkal

ujra megnyílt

250 szoba, fürdőszoba, állandó meleg és hideg víz, központi fűtés, telefon a szobákban, hall, olvasó- és íróterem, bar, fodrász, páncélszekrény stb.

Szobák 200 leitől kezdve

A jólinformált

Viitorul megállapításai

Bukarest, febr. 29.

A Viitorul legújabb száma feltűnő helyen foglalozik a B u j o r -esettel, amely szerinte nem egyéb, mint a szocialisták akciójának újbóli megindítása. Bujor nem más, mint Rakovszki második kiadása. Az állítólagos szociáldemokrata frakció, amely Bujor ügyét magáévá tette, ezzel bebizonyította, hogy a szovjetek által Romániában követett célok eszéke és így szocialista cégar alatt kommunista ügynökséget takarnak. A nemzeti parasztpárt viszont formális szövetséget kötött ezzel a frakcióval. A kormánylap végül kérdezi, vajjon Maniu pártjának vezetői észreveszik-e, hogy ezzel a szövetséggel minő érdekeket szolgálnak és számot vetnek-e ebből a politikai társulásból kifolyólag reájuk háruló felelősséggel, valamint az országra származható következményekkel.

Kifutó-fiu

azonnali belépésre felvétetik

KALLA-halkonz rvgyar
Eötvös-utca 21. (547)

Női kalapok három nap alatt divatlap vagy model után 120—150—200 leiert készit

„Flora“ kalap-üzlet
Timisoara, IV. Scudier-tér 4.
Selyem és szalmakalapok állandóan nagy választékban 3.0 leitől 550 lei-ig raktárban. (554)

Értesitem a t. rendelőimet, hogy szabóműhelyemet áthelyeztem március 1-től

Bely., Str. Dragalina (Deák-utca) 3. sz. alá.

Tisztelettel

Piperszky Demeter

uriszabó. 555

Könnyű

foglalkozást nők és férfiak, találhatnak rokkantak is.

Jelentkezhetni a Helicon-nyomda portásánál naponta reggel hat órától nyolcig

Felhívás a hölgyekhez!

Szabászati tanfolyam.

Sok pénzt takarít meg, ha ruháit maga készítheti. Ezt akkor teheti, ha az általam készített büvész-szabást bírja, amelynek segítségével önmaga készíthet kabátot, kosztümöt, bluzt, ruhát, pongyolát, gyermekruhát stb. anélkül, hogy a szabászati rajtot ismerné. Néhány óra alatt megtanulhatja a szabást a legkisebb gyermekruhától a legerősebb hölgy toalettjéig.

Temesvárott a tanfolyamok minden hétfőn kezdődnek délután 5—7 óráig és 7—9 óráig

Krémer Gáspárné

nődivat szabászati iskolájában III, Str. Romulus (Hattyu-u.) 12.

Vidéken is rendez tanfolyamokat, melyek megtartásáról időnkint és helyenkint adnak értesítést. 502

A tanfolyamok díja a tabellával együtt 600 lei.

Tudja a nagyságos ur...

Hosszu vita a városházán az ármakszimálásokról és a tarifáról vitázó bérkocsisokról

Temesvár, február 29.

Temesvár város állandó választmánya tegnap délután ülést tartott, amelyen elsősorban a március hónapra érvényes makszimális árakkal foglalkoztak. Hosszas vita után az állandó választmány úgy döntött, hogy

a gabonaeműk általános drágulására való tekintettel részben felemeli a liszt árát ezzel kapcsolatban a kenyérárakat.

Eszerint március elsejétől kezdődőleg a fehér liszt kilója ab malom az eddigi 13 lei helyett 13.50, nagykereskedőnél 14 és kiskereskedelemben 14.50 lei lesz. A barna liszt kilója ab malom az eddigi 11 lei helyett 11.50, nagykereskedelemben 12 míg a kiskereskedésben 12.50 lei. A fekete liszt ára továbbra is 8 lei, a malomliszté 3.50, míg a tengerliszté 5.50 lei. Felemelte a választmány a kenyérárakat is és pedig a fehér kenyér kilója az eddigi 13 lei helyett március elsejétől 13.50, míg a félbarnáé az eddigi 11.50 helyett 12 lei.

Nagyobb vitát provokált a husárak megállapítása is, míg végre

az állandó választmány a marhasus és borjúhús eddigi árának megtartása mellett emelte a sertés-hus árát

és pedig az eddigi 42 leiről 44-re és 38-ról 40-re, a sertészsír kilója az eddigi 50 lei helyett 52 lei. Elhatározta továbbá az állandó választmány, hogy a gyakori tejhamisításra való tekintettel és az ellenőrzés megkönnyítése végett fölözött tej ársítását megtiltja. A tej árát egy leiel 8-ról 9-re emelte fel, házhoz szállítva pedig literenként tíz lei.

Sok panasza hangzott el az állandó választmány ülésén a bérkocsisok ellen, hogy a tarifa vagy nincs, vagy úgy van kifüggesztve, hogy az utas nem látja.

A bérkocsisok nem alkalmazkodnak az előírt tarifához, hanem sokkal többet követelnek. Amikor a fizetésre kerülne a sor, a tarifa híján azt válaszolják:

— Tudja a nagyságos ur...

Az állandó választmány elhatározta, hogy a városi rendőrséggel szigorúan ellenőrizteti a bérkocsisokat és ha ez sem lenne elegendő, úgy kötelezi őket a taksaméter bevezetésére.

A bérkocsisokkal kapcsolatban szóba került még az állandó választmány ülésén az autótakszik ügye is. Ugyanis autótakszikat, amióta az engedélyeket kiadták, még nem vizsgálták felül és nem történt meg az ellenőrzés

arra nézve, hogy a követelményeknek mindenben eleget tettek-e, a takszamétereiket felszerelték és betartják-e az árakat. Az állandó választmány

úgy döntött, tekintettel arra, hogy Bukarestből nem érkezett még vissza a jóváhagyás végett felterjesztett autótakszi szabályrendelet, ezt az ügyet akkor intézi el, ha a rendelet visszaérkezik Temesvárra.

Régi, rozoga épület bántja a sétálókat szemét a Skudier-parkban. Ez az épület a parkvendéglő, amely semmikép-

pen sem felel meg a mai kor igényeinek. Szűk, kényelmetlen és tatarozásra váró. Minthogy a jelenlegi bérlő, Turc o a n e György szerződése amugyis lejár, a város állandó választmánya elhatározta, hogy a vendéglőt nem adja ki újra bérbé, hanem lebontatja és a helyére új modern és tetszetős külsejű vendéglőt épít.

Levágta fia kezét

és míg az anya viaskodott a bestiális apával, a másik gyermek megfulladt a kádban

Nagyszombat, febr. 27.

A nagyszombat közelében levő Seipód községben borzalmas családi tragédia játszódott le, amelynek két kicsiny gyermek esett áldozatul. M a r k o v i c s földműves valami eladásból kifolyólag több ezer koronát hozott haza és a papírpénzt az asztalra tette. Markovicsnak valami dolga volt, elment az asztaltól, ezalatt

négyéves kisfia kezébe vett egy esomó bankót, játszani kezdett velük, majd bedobta a kemencébe és gyermeki naivitással gyönyörködött benne, hogyan ég a papír.

Markovics csak akkor vette észre, hogy mit csinált kis fia, amikor a ban-

kók már nagy lángokban égtek. Eszeveszett dühében Markovics felkapta a kályha mellett álló baltát és egy esapásra levágta kisfiának a kezét. Markovics felesége a konyhában esecsemőjét fűrésztette és amikor meghalotta négyéves fiacskájának rettenetes sikolyát, berohant a szobába. A megvadult apa rémtettét azonban már nem tudta megakadályozni. A tragédiát csak tetézte az, hogy

míg az anya a szobában viaskodott a vadállattá dühödött Markovicsesal, ezalatt a esecsemő a kádban megfulladt.

A esendőrség a bestiális apát letartóztatta.

Millióos birság

folyt be a temesvári állampénztárba Klein Dávid adóeltitkolása miatt

Temesvár, február 29.

Évek óta nem fizettek be akkora összeget birság címén a temesvári állampénztárba, mint ezen a héten. Klein Dávidot, a Klein, Dénes és Társa temesvári teksztli nagykereskedés cégtulajdonosát, még három év előtt a temesvári pénzügyigazgatóság közgei által felveit jegyzőkönyv alapján adóeltitkolás címén hét millió lei pénzbírságra kötelezték. Klein Dávid minden lehetőt elkövetett, hogy a birság csökkentését kieszközölje. Éveken át húzódott ez az ügy, a pénzügyminiszter pénzügyi felügyelőt is delegált az adóeltitkolás esetének alapos kivizsgálására. A pénzügyi felügyelő akkoriban Klein Dávid adóeltitkolási ügyén kívül még számos ismert temesvári nagykereskedő és két részvénytársaság adóeltitkolási ügyében is megejtette a vizsgálatot. Időközben Klein Dávid ügyében a

pénzügyminiszterium döntést hozott és legelső fokon a hét millió leies adóbírságot háromévesfél millió leire szállította le. A többi adóeltitkolási ügyben az iratok jelenleg a pénzügyminiszteriumban vannak és a döntés legközelebb már ismeretes lesz. Klein Dávid a pénzügyminiszteri végső döntés kézhezvétele után a háromévesfél millió leit egy összegben lefizette a temesvári állampénztárnál. Az összeg lefizetése után a kincstár azonnal megadta a törlési engedélyt a Klein Dávid temesvári ingatlanaira betáblázott zálogjog tekintetében, amelynek alapján az adóeltitkolás miatt kivetett bírságot előzőleg a kincstár biztosította. A hatalmas adóbírság lefizetése Temesvár kereskedői köreiben nagy feltűnést keltett, mert egy összegben ilyen sokat még nem fizettek be.

Egy véleményen

volt végre a kamara valamennyi pártja

Bukarest, február 29.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen X e n i kormánypárti képviselő Take Jonescu emléket méltatta és javasolta, hogy a kormány állítsa föl az elhunyt nagy államférfi mellszob-

rát a kamara üléstermében. C a n t a o u z i n o Mihály a nemzeti parasztpárt nevében csatlakozott az indítványhoz és a maga részéről is méltatta Take Jonescu érdemeit, aki nagy volt a parlamenti szó-

széken, az igazságszolgáltatás terén és egyik legkiválóbb vezére volt az egyesülésnek.

M u s c e l e a n u a kormánypárt nevében hódolt Take Jonescu emlékének. F i l d e r m a n n a romániai zsidók hódolatát juttatta kifejezésre. D u c a belügyminiszter a kormány nevében csatlakozott a javaslatához, Take Jonescu — mondotta — a történelemé és neve Nagyrománia életével a legszorosabb kapcsolatban áll. Emlékét megőrzi a történelem, de meg kell őriznie azt a parlament üléstermének is, amelyet ékeszsztolásával olyan gyakran meghódított. S a v e a n u elnök ezután megállapította, hogy

a kamara egyhangulag elfogadta X e n i képviselő indítványát és a maga részéről is méltatta az elhunyt nagy politikust.

A napirendre áttérve a kamara folytatta a gabonafélék osztályozásáról szóló javaslat vitáját. M o l d o v e a n u Leonte volt az első szónok, aki több módosítást ajánlott, de ettől eltekintve a javaslatot megfelelőnek találja, mert a romániai gabona kivitelét előmozdítja.

Háziurak bankja

létesül az ország nagyobb városiban

Bukarest, február 29.

A háztulajdonosok országos egyesülete Bukarestben ismét nagygyűlést tartott. A gyűlésen szöndvényes hangok hallatszottak a lakbérleti törvény meghos-zabbítása ellen. A gyűlésen egy eddig titokként kezelt bankalapítás is napvilágra került. Az egyik felszólaló ugyanis szükségesnek tartotta a városi háztulajdonosok bankjának a megalapítását, amelynek feladata lenne a lakók által megrongált házak tatarozása és javítása céljaira a háztulajdonosoknak kölcsönt nyújtani. A gyűlés másik résztvevője erre közölte, hogy a Banca Nationala egyik legutóbb megtartott igazgatósági ülésén úgy döntött hogy ötszáz millió leit bocsát a háztulajdonosok egyesülete rendelkezésére a háztulajdonosok megalakítandó jelzálogintézete részére. A gyűlésen megvitatott az új bankalakulást és elhatározták, hogy legközelebb elvégzik az előkészítő munkálatokat. Az új banknak minden nagyobb városban lesz fiókintézete.

Drága jóslás

egy szentandrási cigányasszony kártyáiból

Temesvár, február 29.

F l o r i a n Emilia huszonnyolc éves szentandrási cigányasszony a kártyavetés mesterségéből él. Tegnap azonban hiba eszött szépeket jósló foglalkozásába, mert egy szentandrási gazdálkodó feljelentette a esendőrségen, hogy ezeröttszáz leit esalt ki tőle egyetlen jövendőmondásért. A esendőrök a cigányasszonyt erre őrizetbe vették és behozták a temesvári ügyészségre. A vezetőügyész éppen el volt foglalva és a várakozás idejét a cigányasszony azzal töltötte el, hogy az ügyészségi irodában igyekezett kártyavetés tudományát bemutatni. A mikor S e c i u r e a n u vezetőügyész elé került, azt kérdezte a cigányasszonytól:

— Hogyan kérhettél ennyit egy kártyavetésért?

— Én nem kértem ilyen sokat. Az illetőnek olyan szépeket jövendőlttem, hogy örömben ő ajándékozott meg ennyi pénzzel.

Miután a cigányasszonynak állandó lakhelye van és ígéretet tett arra nézve, hogy a jövőben olcsóbban mért a jövendőmondást, a vezetőügyész szabadon engedte, de az eljárás tovább folyik ellene.

Köszönetnyilvánítás.

Hálatelt szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, szeretett apánk elhalálása alkalmával a reánk mért csapást, végső útján való részvétükkel, szóval vagy írásban enyhíteni igyekeztek.

Bachmann család.

559

Bámulatos olcsó

butorokat készít kedvező fizetési feltételek mellett

Dóczy Árpád műasztalos

Timișoara—Rónác,

Strada Dr. Marinescu 10.

(A tami iskola mellett) (425)

Báli ruhákra való

virágdiszkeket saját ruhamaradékokból divatlap és izlés szerint gyorsan és jutányos áron készítenek.

„HELIOS“

művirággyárban

I., Jenőherceg-utca 12.

Hírek

Szökőnap

toldja meg huszonegy órával februárt. Micsoda ellentmondás van ebben a szóban. Azt hisse az ember, hogy a szökőnap olyan nap, amely elszökik és így a hónap egy nappal rövidebb lesz. De ellenkezőleg történik. A huszonnyolc napos hónapból huszonkilencet csinál ez a hónap. Egy nappal tovább élünk a szökőnap jóvoltából ebben az esztendőben. De egy nappal tovább is dolgozunk. Egy napi gyötrődéssel, egy napi küzködéssel, egy napi keserves gondtal több jut az emberiségnek a február szökőnapja jóvoltából. Egy nap, amire nem számítunk rendes körülmények között. Milyen sokat lehetne csinálni ezzel a nappal. Ha például társadalmi mozgalom indulna volna meg, hogy ezt a napot valamely nemes és emberbaráti, vagy kulturális célnak szenteljük. Ha például a szökőnapot keresetünket fejleszteni a tudósbetegek gyógykezelésére. Vagy kimondanánk, hogy azt, amit ezen a szökőnapon keresünk, odaadjuk az inségeseknek, a munkanélkülieknek. De mondhatnók azt is, hogy erre a szökőnapra eső keresetünket iskolai célokra fordítjuk. Milyen szép is volna mindez. Hiszen egy emberre aránylag nem is nagy áldozat esne. De ha a sok kicsi áldozatot összetennők, nagy és magaslatos áldozat volna belőle. Sajnos ez a szép idea nem jutott senkinek eszébe. Talán jobb is, hogy nem gondoltak a szökőnap ilyen szép felhasználására. Mert lehetséges, hogy a mozgalom meddő maradt volna. Lehetséges, hogy az emberek azt mondták volna, hogy nemhogy adnak, hanem még ők érzik magukat megrövidítve, mert ebben a hónapban egy nappal többet kell dolgozni mint más éveknél februárjában. A többletmunka pedig koptatja az emberi gépezetet és így nemhogy adni akarnának, hanem még inkább kárpótlást szeretnének kapni maguk a szökőnap munkájáért.

Akár így okoskodunk, akár úgy, szökőnap ide, szökőnap oda, a február rudja már amúgy is kifelé áll. Huszonnyolc nappal már ma ért volna véget, huszonkilenc nappal pedig holnap mulik ki ebből az árnyékvilágból. Az bizonyos, hogy a szökőnapos február a maga egy napos ráadásával nem sok örömet hozott részünkre és gondunk, vesződségünk akkor sem lett volna kisebb, ha történetesen nem lett volna ez a szökőnap. Annyi bizonyos, hogy legjobb dolguk lesz azoknak, akik a megtalált február utolsó napján, huszonkilencedikén, vagyis holnap fognak megszületni. Ezeknek csak minden negyedik esztendőben lesz születésnapjuk. Nem kell barátok és jóismerősök megvendégelésére minden évben nagy traktát csapni. És milyen jó lesz ez különösen a holnap születendő lányoknak. Még negyven esztendősen vénlány korukban is elmondhatják szendén, szemlesütve, naiv mosolygás kíséretében, hogy még csak tíz születésnapot értek meg. És nem is fognak hazudni. És le sem tagadnak ezzel közvetlenül semmit az életkorukból. Egy napot sem. Legalább is egy születésnapot sem.

Tavaszi építkezés

Indul meg Temesvárott és sok munkanélküli kenyérkereséshez jut

Temesvár, február 29.

A tavaszi időjárás beálltával remény van arra, hogy Temesvárott is megindul az építkezés, amely hivatva lesz a munkanélküliségen enyhíteni. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban Georgievici Lucian dr. főpolgármester tegnap a következő kijelentést tette:

— Az idei költségvetésbe felvett összes városi munkálatokra és tervezett középítkezésekre kiirtuk már az árlejtéseket és azokat még március hónap első felében meg is tartjuk. Március második felében élénk középítkezés indul meg, amely a munkanélküliek nagy számát juttatja majd

kenyérhez, de hivatva lesz segíteni a kisiparosokon is, akiket szintén munkával akarunk ellátni. Így építik már a vágóhid mellett a tisztviselőházakat, sorra kerülnek a Gyárvárosban tervezett nagy villamosátalakítási munkálatok, folytatódnak a kórház új pavilonjának építkezési munkálatai is. Ezekről eltekintve utcakövezés, utcák és utak rendezése és sok egyéb munka vár befejezésre. Mindezek a munkálatok enyhíteni fogják a munkanélküliséget és szigorúan tekintettel lezünk arra, hogy csak temesvári munkanélküliek kaphassanak foglalkozást a közmunkáknál.

Ujabb tárgyalás

Kolozsvári hadbíróóság előtt Vajszlóvc támadói ügyében

Kolozsvár, február 29.

A kolozsvári hatodik hadtest hadbíróósága tegnap délelőtt kilenc órakor új ből megkezdte a főtárgyalást Vajszlóvc Emil nagyváradai szállodatulajdonos ismeretes bántalmazása ügyében. A hadbíróóság egy ízben foglalkozott már a nagyváradai diákvargások ezen súlyos epizódjával, de akkor a tárgyalást el kellett halasztani. A bíróság tagjait újból állították össze és a hadbíróósági törvény értelmében ezért a tárgyalást egészen előlről kellett kezdeni. A délelőtti tárgyalás folyamán újból felolvasták a terjedelmes vádiratot, majd a bíróság kihallgatta Gherghel és Diaconescu vádlottakat, akik részletesen megismételték az előző tárgyaláson tett vallomásaikat. Déli tizenkét órakor a hallgatóság egyrésze kitessékelte az Új Kelet munkatársát. A délutáni tárgyalás során kihallgatták a vádlottakat, majd a tanúk kihallgatására került a sor. Az elnök a tárgyalás folytatását ma reggelre halasztotta.

lett kezdeni. A délelőtti tárgyalás folyamán újból felolvasták a terjedelmes vádiratot, majd a bíróság kihallgatta Gherghel és Diaconescu vádlottakat, akik részletesen megismételték az előző tárgyaláson tett vallomásaikat. Déli tizenkét órakor a hallgatóság egyrésze kitessékelte az Új Kelet munkatársát. A délutáni tárgyalás során kihallgatták a vádlottakat, majd a tanúk kihallgatására került a sor. Az elnök a tárgyalás folytatását ma reggelre halasztotta.

— **Gavanescu tábornok Temesvárott.** Gavanescu tábornok, a hetedik hadtest parancsnoka, tegnap délután Nagyszébenből Aradon át Temesvárra érkezett. Az állomáson a hadtestparancsnokot, akire a temesvári közönség szinte megbecsüléssel emlékezik vissza, ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Este a Tiszti Kaszárnyában vacsora volt Gavanescu tiszteletére, ma este pedig a prefektúra termeiben Coste Gyula dr. prefektus ad vacsorát, amelyre Temesvár társadalmának reprezentánsai hivatalosak. Március másodikán Georgievici Lucian dr. főpolgármester vendége Gavanescu tábornok. Március ötödikén este a Zenebarátok Társasága rendez ünnepi hangversenyt díszelőke tisztelekére.

— **Görög keleti nagybőjt.** A görög keleti egyház ma tartja Hamvazószerdát, amellyel megkezdődik a negyvennapos szigorú nagybőjt. Március 2-án, amely a nagybőjt első péntekje, mindennemű színházi és egyéb mulató előadás, valamint nyilvános zene tilos.

— **Elhunyt diplomata.** Berlinből jelentik: Lichnowsky herceg, egykori londoni német nagykövet hatvannyolc éves korában meghalt. Lichnowsky 1912-ig volt londoni nagykövet, a világháború után kiadta emlékiratait, amelyek nagy feltűnést keltenek. Ezekben ismertette a német külügyminiszerium veszélyes politikáját, amelyre végre is a háború kitöréséhez vezetett. Az elhunyt herceg híve volt a német-országi szövetségnek.

— **Új tanfelügyelő.** Jovanovici György temesvári iskolaigazgatót a közoktatásügyi miniszter az aradmezei ipariskolák mellé elsőosztályú tanfelügyelővé nevezte ki.

— **Sportoló társaság kellemetlen kalandja.** Párisból jelentik: Chambéry közelében egy francia sielő társaság a Cot de la Seigne hegyesúcsán francia területen váratlanul olasz járőrökkel találta magát. Az olasz katonák a sielőket az olasz járőrök határlaktanyájába kísérték. Két napig fogva tartották őket, majd valamennyit szabadon engedtek.

— **Gyilkossággal vádolnak egy orvost.** Egerből jelentik: Tegnap letartóztatták Girschik János dr. orvost, akit azzal gyanúsítanak, hogy két hét előtt ő gyilkolta meg Fritze Mária tanítónőt. Egy gazda ugyanis bejelentette a rendőrségen, hogy azon az estén, amikor a tanítónőt megölték, Girschik egyedül tartózkodott az iskolában és onnan szökött. Az orvos egy vendéglőbe ment és megállapították, hogy a hely mellett, ahol kabátját felakasztotta, a falon vérványok vannak. A vizsgálat folyik.

— **Halálozás.** Huszár Ferencné született Kószó Katica, Huszár Ferenc újpesti építőmester felesége, negyvennégy esztendősen husz év házaság után Újpesten meghalt. Az elhunytban Kószó János dr. temesvári városi tanácsnok húgát gyászolja.

— **Soffőrvizsgák a rendőrprefektúrában.** Az autóforgalom növekedésének következménye, hogy egyre többen igyekeznek Temesvárott letenni a soffőrvizsgát. Ezzel kapcsolatosan közli most a rendőrprefektúra, hogy soffőrvizsga ezennel minden héten csütörtökön délután három órakor lesz. A vizsgára való becsátás iránti kérvényeket, legalább huszonegy órával előbb kell benyújtani.

— **Új primás új banda élén a Palaceban.** A Palace-kávéház ötletes vezetése új szórakozást hoz a népszerű kávéház közönségének. Március elsejétől kezdve a legjobb erdélyi cigánybandák egyike, Bebe Károly, az általánosan kedvelt nagyváradai primás és tizenegy tagú zenekara játszik naponta a Palace-kávéházban. A klasszikus zenén kívül a modern táncslágerket, de szívből fakadóan a szebbnél-szebb román és magyar dalokat figyelmeseztől összjátékban interpretálja Bebe bandája.

— **A Lloyd Tavernában az új műsornak óriási sikere van.** Yvette és D'Any teljesen új műsort hoznak. A néger-duett apacsszáma világszenzáció. Jesmam Berné és Pap Nusi szólószámaikkal nagy tapsot aratnak.

— **Villamos és autó karambolja.** A Dózsa-utca sarkán a 61. számú autó összeütközött a 6. számú villamoskocsival. Mindkét jármű jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

— **Csavargók, koldusok, munkakerülők ügyosztálya.** Crenian Aurél rendőrprefektus a koldusügyek intézésére, amelyek eddig az erkölcsrendészeti ügyosztályhoz tartoztak, új ügyosztályt létesített. Ennek az ügyosztálynak a hatáskörébe tartozik az utcai koldusok ügye, a csavargók nyilvántartása és ellenőrzése, valamint a toloncügy is. Az új törvény értelmében ez az ügyosztály intézkedik arról, hogy a notárius munkakerülők bíróság elé kerüljenek, amely őket nyilvános munkatelepre küldi. Az új ügyosztály vezetője Lungu Vucu rendőrkormányzó.

— **Inge, Welles, Anni Gulovedsi, Luci Dimitrescu, a Royal-kávéházban.**

— **Csehszlovákiában letartóztatott magyar huszárezredes.** Kassáról jelentik: A rendőrség letartóztatta Rakovszky Jenő nyugalmazott magyar huszárezredest. Rakovszky Jenő győrkői birtoka ügyeinek rendezésére érkezett Budapestről Kassára. A határon minden baj nélkül utazott keresztül ezuttal is, mint azelőtt, mert gyakran járt itteni birtokára. Kassán jelentkezett az államrendőrség külföldi utlevélosztályán, itt azonban az utlevelen javítást találtak, mire felelősségre vonták. Az ezredes azzal védekezett, hogy az utlevelen eszközölt javítást az utlevélet kiállító hatóság végezte. Kihallgatása után letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Rakovszkyt ötezer korona óvadék ellenében.

— **Megbetegedett a lel stabilizálója.** Bukarestből jelentik: Monnet párisi bankár, a lel stabilizáló ügyében Bukarestben tartózkodó francia pénzügyi szakértő, torokgyulladásban megbetegedett. A bankár ezért kénytelen volt visszautazását elhalasztani.

— **A második internacionálé titkára Bukarestben.** Bukarestből jelentik: Sassenbach, az amsterdami második internacionálé titkára Bukarestbe érkezett. Néhány napig a fővárosban marad, majd tovább utazik Szófiába, ahol a bolgár szakszervezetek évi kongresszusán vesz részt.

— **A bánági és erdélyi román újságírók kongresszusa.** Az erdélyi és bánági román szindikátus most tartotta meg Kolozsvárott évi rendes közgyűlést, amelyen Temesvárról ifj. Cosma Aurél dr., mint a bánági szervezet elnöke vett részt. A gyűlésen új tisztikart választottak meg. Elnök Stolica György, a legrégibb erdélyi román újságíró lett, alelnök Codarcea Vasul. A gyűlés a napirend során az újságírók szociális helyzetével is foglalkozott. Érdekes, hogy a tisztikarba egyetlen ókirályságheli, de Erdélyben vagy a Bánágban dolgozó újságíró sem választották meg.

— **Az alkohol a nő életében.** Kovács Ödön dr. ismert gyárvárosi nő- és gyermekgyógyász előadást tartott a temesvári Good Templár rend Salvator páholyában (Bárany-utcai elemi iskola) az alkohol jelentősége a nő és a gyermek életében címmel, amelyben megrázó hűséggel ecetelte az alkohol borzalmas pusztításait. A mindvégig érdekes és tanulságos előadást a termet zsúfolásig megtöltő közönség nagy figyelemmel hallgatta.

— **Lilian Rauschel ekszentrikus, balett és spicctáncművész a Royal-kávéházban.**

— **Két kisgyermeket elűtött a mozdony.** Budapestről jelentik: A Soroksári-utcai pályaudvari vasúti kitérőnél tegnap délután Karló Mihály nyolc éves és Konkoly Zsófi hét esztendő kislány haladtak hazafelé. A gyermekek nem vették észre a közeledő tehervonatot, amelynek mozdonya elkapta őket. A mozdony a kislányt megszire dobta, a fiú pedig a fején és a lábain életveszélyesen megsebesült. Mindkét gyermeket a kórházba szállították.

Megfiatalítja

arcát, ha őszülő haját „Amerikai hajfesték”-kel eredeti színűvé változtatja. Nem piszkít! Nem kopik le! — Ára utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Főlerakat: CSÁSZÁR-patika, T.-Mureş, Timişoara, Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Megfojtott asszony holtteste az utcán. Budapestről jelentik: Az Attilakörúton tegnap hajnalban a rendőr az utcafejen egy mozdulatlan nőt látott feküdni. Mikor közelebbről megvizsgálta, megállapította, hogy a nő holt és a nyakán hurok van. Csakhamar sikerült kideríteni, hogy a halott asszony Nemes Kovács Mihályné. A jelekből büntényre lehet következtetni és azért a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Jogos volt miss Cavell elítélése. Londonból jelentik: A Cavell ügyben most érdekes kijelentéseket tett Manisti jogi szakértő, aki 1919-ben tagja volt annak a bizottságnak, amelyet Németország háborús bűnelneke megvizsgálására küldtek ki. Manisti levelet intézett az Evening News szerkesztőségéhez és közli, hogy annak idején megvizsgálta a Cavell esetet is és megállapította, hogy a német bíróságnak a törvények értelmében joga volt Miss Cavell elítélését, mivel a terhére rótt büntetéseket tényleg elkövette.

"2 Costas" akrobatikus táncospár utólerhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.

Megszökött az olmebeteg flótaművész. Megírtuk nemrég, hogy Sutu Demeter flótaművész megőrült. Beadványokkal árasztotta el a várost és az ügyészséget, millió kártérítést kért, mert a közönség nem pártolja kellőképpen az ő művészetét és ennek következtében elesik keresetétől. A hatóságok intézkedésére Sutu a zombolyai kórház elmeosztályára szállították, ahol heteken keresztül ápolás alatt állott. Tegnap reggel Zombolyáról felhívták a temesvári rendőrprefekturát és közölték, hogy Sutu Demeter megszökött. Valószínű, hogy éjszaka kilopozott a hálóteremből, kiment az udvarra és a falon keresztül mászva eltűnt. A hatóságok most mindenfelé keresik.

Sikkasztás egy adóhivatalnál. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári pénzügyigazgatóság közepi rovacsolást tartottak Mocs közsgében az adóhivatalnál. A rovacsolás során háromszázötvenezer lei hiányt fedeztek föl. Tars Károly adóhivatali főnököt sikkasztás gyanúja miatt őrizetbe vették és a kolozsvári ügyészségre szállították.

Felfüggesztett aradi rendőrigazgató. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter felfüggesztette állásától Jancu Trajánt, az aradi rendőrség igazgatóját. A felfüggesztés azért történt, mert Jancu különböző szabálytalanságokkal és hivatalos hatalommal való visszaéléssel gyanúsították.

Nikkel tárgyi és finom acélárak, lakásdíszítési dolgok leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

Leszakította karját a lendítő kerék. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután a kalapgyárban. Neu Miklós ötvenkét éves munkás, aki a mehalai Temető-ut 14. szám alatt lakik, munka közben egy gépszíjat akart feldobni a lendítőkerékre. A szíj azonban elkapta a szerencsétlen ember baltkarját és a kerék formálisan leszakította karját csuklón felül. A mentők a szerencsétlen embert a Bega-szanaszatoriumba szállították, ahol életveszélyes sérülésével ápolás alá vették.

"The 2 Hardings" világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

Mozdony elé szédült vasúti előjáró. Budapestről jelentik: A budafoki állomáson tegnap délelőtt halálos szerencsétlenség történt. Egy személyvonat elgázolta a P a b s t János negyvennyolc éves állomási előjárót, aki azonnal meghalt. Megfoghatatlan, hogy a szerencsétlenség miként történhetett az állomási előjáróval, akinek pontos tudomása volt a vonat befutásáról, hiszen néhány perc előtt maga vette át a szomszédos állomás távirati értesítést a vonat elindulásáról. Lehetséges, hogy Papst a vonat érkezésekor a sínek közelében állott és nagyfokú reménye miatt hirtelen megrögyganyt és a sínekre szédült, ahol a mozdony farabokra tépte.

A nagy Vilma neglizsében

Irta: Fóthy Ernő

Pestnek ismét megvan a maga botránya. Ez azonban — sajnos — különbözik a szokványos, bizonyos kárörömet keltő esetektől. Ez szomorú, kellemetlen történet. Olyan bálványösszeomlás-féle. Kegyetlen. Illuzióromboló valami. Mint mikor némely rosszul táncolt színpadon összedülnek az ünnepélyes premieren a dekorációk és az ámuló nézők szeme előtt ocsó rongycafatok lebegnek. Brrr... Még rá gondolni is rossz.

Noshát ilyesvalami van most a magyar fővárosban.

Volt egyszer, hol nem volt — ez az előmeséje a dolognak — egy Budapesti nevű városban egy szőke írógépes kisasszony, akit B á n k y Vilmanak hívtak. Egyszerű, szimpla unintelligens kis teremtes, aki ha csak lehetett, elment este tizenötért a moziba és arról ábrándozott, hogy belőle mozi-színésznő lesz. Ami nem sikerült ezernek, sikerült neki. Beiratkozott a színiskolába, antalentumnak nyilvánították. Fellepett valahol: megbukott. Volt Berlinben. Azt mondták: menjen haza, de voltak támogatók, különösen egy V á r d a i nevű filmember — szerelmes volt szegény —, aki mindent elkövetett, hogy a se írógépkisasszonyból, se színésznőből legyen valaki. Színházakat ostromolt, újságírókat kapacitált és amikor Goldwyn Pesten volt, ő mutatta be neki Bánky Vilmat. A szőke hölgy el is ment azonnal leszerződött Hollywoodba és ott — karriert futott. Világnagyság lett belőle.

A napokban aztán, mint nagy nő, hazajött Budapestre. És itt tört ki a gyalázat. A derék ünnepeit szerető pestiek ropesó szívvvel várták a haza nagy leányát és azt hitték, hogy egy bájos, itthoniaknak örülő, kedves, okos lényt ölelnek keblükre, de végtelen csodálkozásukra egészen más történt. Pestre egy szőke parvenü érkezett meg, egy fennen gúgogó libácska, aki jasszosan tárgyalt mindenkit, aki a magyar írók egy csoportjának azt üzenté ki:

— A Los Angeles utja. Francofieldből jelentik: A Los Angeles léghajó Havanna felé való útjában három-ezernégyszáz kilométeres ut után ideérkezett.

— A banditák városa. Chicagóból jelentik: Megírtuk, hogy Chicagóban az egyre szaporodó banditátamadások miatt előkészítik az ostromállapotot és a banditák lelküzdésére külön rendőrséget szerveztek. Ez a rendőrség eddig tizenhárom egyént tett ártalmatlanná. Valószínű, hogy ezek között vannak olyanok is, akik a mult héten az egyik személyvonat ellen rablótamadást követtek el.

— Fekete Tivadar Don Juan előadása nem egyedül a történeti és irodalomtörténeti hőssel foglalkozik. Az író beszél a csábítás és a behódolás művészetéről is, Don Juan ezer titkáról, a férfi teljes hódítási fegyvertéről, a szerelmi arzenál misztikus robbantószeréről, az egész izgalmasan érdekes, különös és zamatos anyagot felöleli. Előreláthatóan ennek az előadásnak a sikere az eddigi Fekete-felolvasások visszhangján is töltesz. Meghívók Löblnél.

— Csak nem képzelik, hogy mindenkét fogadok...

De a háláról is szép tanúságot tett az uborkafára felkapaszkodott gépirónő. Az a Várdai, akinek mindent köszönhet, közben egy szerencsétlenség révén elvesztette lábát és állását is és Rock la Roquené, született Bánky Vilmanak még csak eszébe sem jutott, hogy — felkeresse. Pedig hát istenem: — valamikor...

Botránkozik is a pesti sajtó oldal-számra a haza nagy leányának eleget. Kár. Ez előrelátható volt és hogy kicsoda ez a nő, már megmondotta Fedák Sári tavalyelőtt. Viszont jó, hogy így történt. Most legalább láthatják a rajongók és fényképgyűjtők, hogy milyen némelyik világsztár közelebbről. Ahogy Mae Murray a bécsi link kis König Mizsl maradt, úgy a Bánkyék Vilmaja megmaradt annak, ami annakellette volt.

Ugy tudom — tapasztalataim és találkozásaim alapján — hogy a tényleg nagy művészek, a legkellemesebb emberek. Szerények, melegszívűek, néha talán egy kicsit rapszodikusak, felegősek, de sohasem — közönségesek. Lehetnek ennivalóan bájosak, mint a kis japán énekesnő, Hatsua Juasa, lehetnek beképzettek, mint Veseey, nagyzólok, mint Fleta, jó derűjűek, mint Fedák, de nem — utcahanzak, pláne nem angyalföldi stílusban és modorban. Nem akarom levonni a konzekvenciát, de igen furja az oldalam a kérdés: milyen lehet hát ez a hollywoodi meseország, ahol ilyen csillagok népesítik be az eget? Mintha azoknak volna igazuk, akik ma is azt hajtogatják: nem művészet a film, legfeljebb — ipar.

Kár volt hazajönni Vilma nagysád. A milliókat megfosztotta egy szép illuziótól. Ugy látszik magára is áll, ha kissé kifecamitva is, az öreg Mikszáth mondása, hogy aszongya: az író olyan mint a havasi kürt. Akkor jó, ha messziről hallják. Magára meg ez így illik: A Bánky Vilma olyan mint egy hollywoodi sztár. Akkor jó, ha messziről látják. A filmről, csakis onnan.

— Befagyott a tenger. Konstantinápolyból jelentik: Megírtuk, hogy Konstantinápoly környékén óriási havazás van. A hideg egyre nagyobb lesz. A tenger az Aranyszarv-kikötőben befagyott, amire már száz év óta nem volt példa.

— Cigánykaraván a hullámokban. Madridból jelentik: Egy cigánykaraván keresztül akart gázolni egy megáradt folyón, azonban az ár elragadta az egész karavánt. A víz eddig tizen-negy holttestet vetett partra. A cigányok közül négyen eltűntek.

— Vigyázz, ha jönnek a mentők és tüzoltók. Crenian Aurél rendőrprefektus a különböző járművek tulajdonosait felhívja arra a körülményre, hogy az 1882. évi 3245. számú városi szabályrendelet még mindig érvényben van és hogy az ellene vétők szigorú büntetésben részesülnek. Ez a szabályrendelet arról intézkedik, hogy az autók, kocsik, motorkerékpárok és biciklik, ha mentőköcsi, vagy pedig tűzoltóköcsi jön velük szemben, kötelesek kitérni, vagy esetleg meg is állani, hogy ezek gyors haladását ne akadályozzák.

A józsefvárosi katolikus egyházközség a katolikus flúiskola termében műkedvelői előadást rendezett, amely zsúfolt teremben a legnagyobb siker jegyében folyt le. Liptai Imre Ház-tüznéző című vígjátékát Ragányi Vica, Magyarka Rózsi, Novacek Adolf, Kamráth József és Magyarka Mátyás alakították s nevetették meg a közönséget jó játékkal. Szintugy nagy sikert aratott Az új eseléd (Das neue Mädehen) című német egyfelvénás is, amelyben a szerepeket Schilling Mici, Orendi-Homenau Rotraut, Orendi-Homenau Lotár és Fodor Mátyás játszották. Cziáky Babi és Novacek Adolf dialogja a két szereplő rutinos játékáról tett tanúságot. A rendezés kérdését Tietze Vilma oldotta meg nagy hozzáértéssel. Utolsó szám Láng Alfréd megújított kupléja volt, amelyet Mihalovics Manci kísért zongorán. A 12-ik kulturdélután március 4-én lesz.

— Vasutasok egymás ellen. B u d i u Izidor vasúti forgalmi hivatalnok és Ghenia Miklós pályafelügyelő az ócsanádi állomáson tettek szolgálatot, azonban nem a legjobb viszonyban éltek egymással. Ebből kifolyólag állandóan becsületsértési pereket vittek egymással a nagyszentmiklósi járásbírósa előtt. Budu azonban kívül rájött arra is, hogy Ghenia meg nem engedett fizeteket csinált és megfenyegette, hogy ezért feljelenti. Ezen aztán összeverekedtek és még revolvert is rántottak egymásra. A vasúti fegyelmi bíróságnál ezután kölcsönösen feljelentést tettek egymás ellen. A bíróság mindkettőjüket vétkeinek taláta és egyenként három-három hónapra felfüggesztette a szolgálattól, azonkívül két évre kizárták őket minden előléptetésből.

— A gazdasági krízis elvitte a házat. Tegnap árverezték el az Ú r m é n y i Fülöp és Társa temesvári bőrgyár kérelmére M a r e z k i e s Fábian timármesternek a gyárvárosi IV. utca négy szám alatt levő házat. Marczekieset a súlyos gazdasági viszonyok sodorták anyagi válságba. mindenhonnan kölcsönöket vett fel, úgy, hogy adósságai az ötszázezer leit is túlhaladták. Az árverésen huszonötven vettek részt, végre B l u m Gyula dr. ügyvéd százhatvanötezer leért vette meg a házat. A hitelezőket a betáblázás sorrendjében elégték ki és így sokan elvesztik pénzüket.

— Részeges vasúti távirás. S a r b u János vasúti távirás a mult esztendőben Szentandráson teljesített szolgálatot a pályaudvaron. Minthogy azonban állandóan részegeskedett, bűntetésből elhelyezték Aninára. Ott sem javult meg és hetenkint több ezer le annyira ittas volt, hogy a szolgálatot nem merték rábizni. A vasúti fegyelmi választmánya most hat hónapra a szolgálat alól minden fizetés nélkül felfüggesztette, azonkívül pedig két esztendőre kizárta minden előléptetésből.

— Tolvaj vasúti őr. B r e b e n i c a János dévai vasúti őr tegnap vádlottként állott a temesvári ítélőtábla előtt. Brebenica a dévai állomás 1927. év augusztus negyedikén ellopott egy huszonöt literes sörshordót és a dévai törvényszék ezért hét havi börtönre ítélte. Felelkezés folytán tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla, amely A n u i c a Aurél dr. védelme után egy havi fogházra szállította le.

— Hűtlen alkalmazott. Orsováról jelentik: Scheinberger Mór orsovai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy üzletéből rövid időn belül százezer lei értékű árut loptak el. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a lopást A n t o s Péter segéd a kereskedő kiskoru kocsisával együtt követte el. Mindkettőjüket a karánsebesi ügyészségre kísérték.

— Gyllkos áradás nyolc halottal. Rio de Janeiréből jelentik: Azt a nagy árvizet, amely napok óta a városban pusztít, stököár okozta. A parti városrészen borzalmas pusztítások voltak. Az elöntött utcákon, amelyeken helyenkint még mindig méternyi magasan áll a víz, motoresolnak kutatnak a halottak után. Az anyagi kár felbecsülhetetlen. Eddig nyolc halottat és harminc sebesültet szedtek össze.

Azonnal beköltözhető

vét és egy szobás házak havi lefizetésre is. Köveszt gyalogjáró ház helyek 2-3 évi fasorral ellátott

5-6 évi lefizetésre való felépítése iránt értekezni lehet

valamint **KARDOSTELEP** intőzőségénél, a strand végében. (393)

Színház

Négy hétig magyar előadások lesznek a színházban

Temesvár, február 29.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester előtt tegnap megjelent Schmitz Ferenc dr., a városi állandó választmány német tagja és bejelentette, hogy a berlini kamaraopera március elsejétől március negyedikéig tartó temesvári vendégszeplése után a német kulturegyesületnek egyelőre nem áll színtársulat a rendelkezésére és így március ötödikén a németek a színházat nem tudják igénybe venni. A bejelentés után Georgevici Lucian dr. főpolgármesternél jött Szendrey Mihály magyar színházigazgató is, akivel a főpolgármester közölte, hogy március hatodikán megkezdheti Temesvárott az idejűt. A város vezetőségének ugyanis az az álláspontja, hogy amíg a német társulat technikailag akadályozva van Temesvárott való szereplésben, azért az új színház nem állhat üresen és így a magyar társulat akadálytalanul megkezdheti működését. Március tizenötödikétől kezdve egészen március harmincegyedikéig pedig hivatalosan is a magyar társulaté a színház. Szendrey igazgató a főpolgármester kijelentését tudomásul vette és ennek alapján teljes társulatai március elején Temesvárra érkeznek, március hatodikán pedig megkezdik a hónap végéig terjedő előadásait.

Szendrey Mihály igazgató jövő hét keddjén, március hatodikán kezdi meg a temesvári szezonot és pedig Galetta Ferenc, a jeles bonvivan nagyszerű revüjével, amelynek címe a Szerelmek rózsái. A sok ültetel és alapos színpadi rutinnal felépített revü Aradon a táblás házak felelősségét hozta és osztatlan sikert ígér Temesvárott is. A darabot szerdán és pénteken a társulat megismétli.

A Meghalok utánad operett harmadik előadása. Példátlan siker koronázta a Temesvári Magyar Dalárda műkedvelőinek a színházban tartott két előadását. Kálman Andor és Györi Emil operettje iránt még mindig olyan nagy az érdeklődés, hogy a műkedvelők elhatározták annak harmadszori előadását is. A Meghalok utánad operett harmadszor hétfőn, március 5-én kerül színre az új városi színházban.

A berlini kamaraopera vendéglátéka. A berlini kamaraopera tagjai ma este érkeznek meg Temesvárra és a pályaudvaron a német intelligencia meleg fogadtatást készít elő a részükre. Az első előadást március elsején, esztörtökön fogják megtartani, amikor Mozartnak Zeide című vígoperáját mutatják be. A társulat elsőrendű művészi és zenei erőkből áll, akik Európa számos színpadán jeles előadás-aikkal kiváló sikert arattak.

Csenei műkedvelők előadása. Cseneiről jelentik: A Csenei Sportklub műkedvelői sikeres estét rendeztek. A műsor egyes számait nagy tetszés mellett adták elő: Gehl Erzsébet, Gehl Zsuzsanna, Wikete Magdolna, Handler Teréz, Wikete Károly, Handler Ferenc, Volk Ferenc, Stuprich János, Müller Mátyás és Berberich János. A sikerült estélyt Leitner Lajos nyugalmazott tanító végezte.

A magyar színészet kiütemezett tagjai. Budapestről jelentik: Klebelsberg kultuszminiszter Márkus Emiliát a Nemzeti Színház örökös tiszteletbeli tagjává nevezte ki. Kinevezte ezenkívül tiszteletbeli tagokká Rákosi Szidit és Tóth Imrét, örökös tagokká pedig Aczél Ilonát, Hettyey Arankát és Bajor Gizit.

Bedőlt egy mozi előadás alatt. Rio de Janeiróból jelentik: Curity városban tegnap előadás alatt az egyik mozgószínház bedőlt és a nézőket maga alá temette. Éjjel tizenhárom holttestet ástak ki és pedig tizenegy asszonyt és két gyermeket. A romok alatt még számosan áldozat van.

Közgazdaság

Temesvári központ létesül a kereskedelmi és ipari ügyek gyors elintézésére érdekében

Bukarest, február 29.

A kormány kivezető utat keres a mai súlyos gazdasági válságból. A megoldás során elsősorban a pénzügyi nehézségeket akarja leküzdeni, másodsorban pedig az eddigi tapasztalatok alapján arra a belátásra jutott, hogy a decentralizálás elve a gyakorlatban sokkal nagyobb gazdasági eredményeket tudna elérni. Ez a decentralizálás áll különösen az iparra és a kereskedelemre. Ma az a helyzet, hogy az ipart és a kereskedelmet érdeklő összes engedélyezések és kérvények az ipari, illetve a kereskedelemügyi felügyelőségek útján a miniszteriumba kerülnek. A tulhalmozott munka következtében azonban néha hetekig, sőt hónapokig is eltart, amíg egy-egy ügy érdemben elintézésre nyer. Bratiannu Vintila miniszterelnök a miniszteriumok reorganizálása során először a pénzügyminiszterium átszervezéséről szóló javaslatot terjesztette a parlament elé. Legközelebb a kereskedelmi és ipari ügyek miniszterium átszervezésére vonatkozó javaslat kerül a kamara elé. Ebben a kérdésben alkalmazni volt a kereskedelmi és ipari ügyek miniszteriumhoz közelálló egyik személyiséggel beszélni, aki a tervezett újításokkal kapcsolatban a következő kijelentéseket tette:

A reorganizálás révén a miniszterelnök a gyorsabb ügymenet érdekében szükségesnek tartja Erdély és a Bánság iparának megfelelő támogatását.

Ezt azonban csak úgy lehetne elérni, ha Erdélyben olyan szerv működne, amely önálló és teljes hatáskörrel intézné el a szükséges adminisztratív munkálatokat, a maga hatáskörében megadná véleményezését.

Ugyanúgy az elintézt ügydarabok egy része közvetlenül csupán jóváhagyásra kerülne a miniszterhez, vagy a minisz-

tertanácsához. Adott esetben pedig az engedélyezés jogát is megadhatná ez a szerv. Áll ez különösen az iparpártolási törvényben tanúsított kedvezmények megadására, a működési engedélyekre és adminisztratív jellegű kérdésekre. Ezek az ügyek jelenleg úgy nyerne elintézését, hogy azokat az illetékes iparfelügyelőségek jelentéseikkel együtt a kereskedelmi és ipari ügyi miniszteriumhoz terjesztik fel. A tervezett decentralizálás alapján Temesvárott ipari és kereskedelemügyi vezérigazgatóság felállítására valószínűleg meg, amely önálló hatáskörrel működne és hivatva volna sok olyan dolgot elintézni, amely eddig a központban át nyert megoldást. Ezer és ezer ügydarab kerülne el így a miniszteriumot. A tervezett újítással kapcsolatban a kormány Temesvár mellett foglal állást, amikor itt akarja felállítani az Erdélyre és Bánságra nézve felette fontos központi vezérigazgatóságot. Temesvár ma kétségtelenül az ipar és kereskedelem terén első helyen áll és országos viszonylatban is a legfontosabb ipari és kereskedelmi állomás.

Az összes erdélyi és bánsági ügyek ide futnának be, azokat a vezérigazgatóság részint a saját hatáskörében intézné el, részint pedig sürgősen a miniszterhez továbbítaná közvetlen jóváhagyás végett.

A tervezett vezérigazgatóság élére Faur Liviusz temesvári iparfelügyelő miniszteri igazgatót szemelték ki, aki az imperiumváltozás óta vezeti a temesvári iparfelügyelőség ügyeit, azonkívül tagja a legfelső ipari tanácsnak is, emellett Erdély és a Bánság gazdasági viszonyait a legjobban ismeri. Faur Liviusz mint vezérigazgató, vagy mint adminisztratív államtitkár kerülne a vezérigazgatóság élére.

g-d.

A Dácia Izzólámpagyár szaralása. Az utóbbi hetekben a Dácia Izzólámpagyár válságával kapcsolatban különböző híresztelések kaptak szárnyra, melyek legnagyobb részét pozitív értesülések hiányában merőben találgatáson alapulnak. Értesülésünk szerint a gyárat belföldi tőkés akarnak megvásárolni, kiknek megfelelő külföldi hitelek is rendelkezésre állnak. Ama híresztelés, hogy a részvényeket az Egyesült Izzó, vagy a bukaresti Tungstam vásárolta volna meg, nem felel meg a valóságnak, mivel említett cégekkel folytatott tárgyalások, csakúgy mint egy bécsi szakmabeli gyárral folytatott alkut, nem vezettek ered-

ményre. A Dácia megvételére alakult érdekltség a gyárat egy sereg új elektromos cikk gyártására is be akarja rendezni, mert a Dácia eddigi tapasztalatain okulva felismerték, hogy egy pusztán izzólámpák előállításával foglalkozó gyárüzem eltartására a belföldi piac gyenge.

Román-magyar vasuti értekezlet. Budapestről jelentik: Március regyedikén a magyar és román államvasutak képviselői vasutügyi konferenciát tartanak. Az értekezleten főképpen a közvetlen vasuti kocsik és a hártármenti forgalom lebonyolítása kerül szóba.

Primăria Municipiului Timișoara.

No. III. 5187/1928. Dp.

Publicatiune de licitatie.

Primăria municipiului Timișoara dă în întreprindere executarea lucrărilor de repararea străzi or și pietelor de pe teritoriul municipiului Timișoara, cu piatră brută și pavale.

Licitatiya se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea asupra contabilității publice în biroul Serv. economic comunal (Primăria, camera 40, etaj I.) la data de 8 Maiu 1928 ora 10 a. m.

Piatra brută și pavalele necesare la repararea pavajului se pune la dispoziția antreprenorului, ab loco depozitul de piatră com. de către Primărie.

Amatorii vor prezenta la licitatie ofertele semnate, închise, sigilate și provăzute cu o garanție de 60% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

Caetul de sarcini și bianchetele pentru ofertele se pot primi la Serviciul tehnic comunal în orele oficiale.

La licitatie pot participa exclusiv numai maștrii cu brevet, cari dovedesc, că au mai executat astfel de lucrări.

Prezenta licitatie va fi valabilă numai în cazul când sumele bugetare referitoare se vor aproba din partea Onor. Minister, în caz contrar licitatiya se va anula.

Timisoara, la 23 Februarie 1928.

Primăria Municipiului
Timișoara.

Irodalom

A perc násza

Sokszor két szempár szinte öntudatlanul egymásba akad egész akaratlanul. Lángok lobognak fel hirtelenében. Valami történt a szív rejtekében.

Niesi manók törnek elő kajánul, Virágokat dobálnak nagy pajzánul, Harangokat rángatnak és esengetnek. Majd dalra gyulva vig táncra perdülnek.

Ajkukra esőkok méze hull esők nélkül, Virágillat terjeng virágok nélkül, Lelkünk elfogja és rázza varázs: Bibájával a lelki, a perenyi nász.

E lelkek lázzal egymásnak rohantak, Az ajkak vágyban egymásba tapadtak. De hirtelen rájuk tört a való, Hogy könnyet és vért ontson, mint a fákó.

Genosz közel szagatja meg a varázst, Lelküti a lobogó lángot, a lázt. Es visszazáll a dolgok régi rendje, Habár kusza romok fekszenek szerte.

E romokat mihamarabb elhordják, A világ négy tája felé szétszórják... De soká el az álmodott esők kéje, Nem könnyen mulé nászoknak emléke.

Dr. Horváth József.

Az Arany János Társaság matinéje a színházban. Az Arany János Társaság március hó 4-én, vasárnapon délután 11 órakor a városi színházban rendezi ezidei első ünnepi felolvasó ülést a következő tárgysorozattal: 1. Noseda Károly: „Alom volt a mi szerelmünk” négyzsolamu férfikar. Szegő Ferenc karigazgató vezénylete alatt éneklé a Temesvári Dalkör. 2. A színház kulturhivatása. Elnöki megnyitó Elmondja Járosy Dezső, az Arany János Társaság elnöke. 3. a) Liszt Ferenc: Ha álmodom mély. Aria, b) Székács-Petőfi: Rég elhúzták az estél harangszót... c) Dienzl Oszkár: Li liomszál. Dalok. Éneklé Leyritzné Nagy Aranka, zongorán kíséri Freund Leó. 4. Szaboleska Mihály: a) Arany János. Jubileumi óda. b) Verseik. Irta és felolvassa: Szaboleska Mihály, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. az Arany János Társaság diszelnöke. 5. Glazunov: a) Chant du menestrel. b) Serenád Espagnole. — Gondolkán előadja Gortanz Doró, zongorán kíséri Freund Leó. 6. Kossuth Lajos, a magyarság prófétája. Irta és felolvassa: Drechsler Miksa dr., az Arany János Társaság tagja. 7. Lányi Ernő: Dal-szentháromság. Négyzsolamu férfikar. Szegő Ferenc karigazgató vezénylete alatt éneklé a Temesvári Dalkör.

Művészet

Prostean hegedűművész temesvári hangversenye. Prostean Jean, a kiváló hegedűművész, ma este kilenc órai kezdettel tartja egyetlen hangversenyét Temesvárott a Tiszti Kaszinó nagytermében. A hangverseny iránt élénk érdeklődés mutatkozik. Prostean egész estén át Paganini, a halhatatlan zeneszerző műveit interpretálja a töle megszokott kivételes művészetével. A program legérdekesebb pontja a Mózes fantázia lesz, amely Prostean legkiválóbb műsorszámai közé tartozik. A hangversenyre jegyek még kaphatók az Occident hangversenyirodában.

A Glória dalegyület közgyűlése. A temesvári Glória dalegyület vasárnap, március 4-én délután négy órakor a Novotny-féle vendéglő nagytermében rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés keretében történik meg az újonnan létesített női kar ünnepélyes felavatása. A Glória az ünnepségre meghívja rendes, alapító és pártoló tagjait, valamint ezeknek a vendégeit is.

pró hirdetések

Házasság

20 éves kereskedő fiatal, csinos feleséget keres. Csakis komoly, szolid nők irjanak „Boldog jövő” jelígre a kiadóba. (329)

Vált 26 éves barna asszony három szoba berendezéssel és 100.000 lei hozománnyal férjhez menne. Banktisztviselő vagy kereskedő irjanak „Elvált” jelígre a kiadóba. (330)

Alkalmazás

Émei szobaleányt keresek hosszú bizonyítványokkal március 15-ére. Cim megtudható a kiadóban.

Ápárusítókat keresünk magas jutalékkal. Jelentkezni lehet a lap kiadóiban. (331)

Allást keres

Indenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal kisebb családnál március 15-ére állást keres. Cim a kiadóban.

Polónő, illetve diakonisa nővér, több éves elsődrendű gyakorlattal rendelkezik. ajánlkozik ragályos vagy súlyos beteg mellé. Esetleg vidékre is. Cim megtudható szívességből Alex Klein ékszerésznél Lloyd-sor. (553)

Lakás

szoba konyhát keresek a Belvárosban. Cim a kiadóban. (551)

sinosan butorozott különbejáratos szoba március elsejére kiadó. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (521a)

szoba-konyhát keresek március elsejére. Ajánlatok „2000” jelígre a kiadóba kéretnek. (549)

erések a Belvárosban vagy Erzsébetváros elején 3-4 szobás modern lakást május elsejére. Cimeket kérek a kiadóba leadni „Május 1” jelíggel. (327)

adó tiszta, különbejáratos csinosan butorozott szoba. Cim a kiadóban. (558)

lagyar színésznők és színészek érkeznek Temesvárra március 5-én. Ha valakinek kiadó butorozott szobája van, kérjük adja le címét a kiadóhivatalában, hogy a lakásra reflektálók személyesen állapothasznának meg a lakástulajdonosokkal.

Motorkerékpár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Eladó: szívó-nyomókat 27 méter csővel, 2 m víztartány, 240 l-ös bekerített gyümölcsfakkal beültetett házhely, 8 méter üvegfal, ablakok és gerendák. Érdeklődni Zápolya-utca 6. földszint 31. (525)

0 drb yorkshiri hasas koca és egy tenyész kan eladó. Hodoni gazdaság Hodoni. (524)

ó állapotban levő finom, használt férfirukák eladók. Cim a kiadóban. (328)

Különféle

Botz Augustin elveszítette pénztárcáját, piros igazolványát, születési bizonyítványát. Kéri a rendőrségen leadni. (558)

Elsődrendű havi abonoma ebéd vascsora 1200 lei Bufet, Begajobbsor 3. szám. (560)

Hercegnő és cigány szerelme

Nem egyszer fordultak meg olyan helyiségekben, ahol cigányzene játszott. Olyankor a banda egészen közel ment asztalukhoz és egész estén keresztül ugyiszólyán csak nekik játszott. Rigó aztán bőségesen nyomta a bankót a cigányok markába.

Prágában történt hogy bőséges vascsora után az egyik kávéházba tértek. Már kívülről hallották a cigányzenét. Mikor aztán bent voltak, Rigó Janesi a primásban felismerte egyik régi pajtását. A két cigányprimás örömmel köszöntötte egymást.

— Szervusz, öreg cimborá, — köszöntötte Rigó a barátját.

— Szervusz, rajkó, — válaszolt a megszólított — csak hogy látlak egyszer, amióta olyan híres ember lettél. Ez hát az a szépséges hercegnő? Gyönyörű egy asszony, eszem a zuzáját.

Rigó bemutatta barátját Klárának. Az új ismerőst Klára odahívta asztalukhoz. Pezsgőt ittak. Egyszerre megszólalt Rigó Janesi:

— Tudod mit, pajtás, amíg te itt udvarolsz a hercegnének, addig én megpróbálom, tudok-e még muzsikálni.

Ezzel máris a kezébe vette a primás hegedűjét és odaállott a banda elé. Rázendített egy remek nótára és a banda ajtatosan kísérte.

Az egész kávéház felgyertya a muzsikára. Az újságokból közölt képekről a közönség mind ismerte Rigó Janesit és minden nótáját viharos tapsal köszönték meg.

Rigó Janesi aztán odaállott Klára elé és eljátszotta neki azt a vért forraló nótát a pusztán járó cigányról és a kedveséről, ugyanazt a nótát, melyet Newyorkban a lakodalmi lakomán muzsikált a fülébe. A szöveget most is halkán dudolta a zenéhez.

Hajnalig mulattak együtt és mikor Rigó Janesi és a hercegnő távoztak a kávéházból, a prágai cigány huncutul azt kérdezte Rigó Janesitől:

— Te, komám, ninésen a te hercegnédnek egy jóképű huga? Ha ninésen, ideadhatod egy másik amerikai hercegnének a címét is.

A két cigányprimás hangosan nevetett. A hercegnő kíváncsian kérdezte, hogy mit mondott a primás és mikor Rigó lefordította neki franciára, maga is kacajra fakadt.

Klára nemesak a szívét adta oda Rigó Janesinak, hanem a csekkfüzetét is rábízta. Kijelentette, hogy nem akar anyagi dolgokkal foglalkozni, mert az a férfi dolga. Rigó Janesi pedig értette, hogy miképpen kell a pénzt két kézzel szórni. Ugy pazarolt, mintha gyermekkorában is aranyhegyek között élt volna. Bizony e tekintetben túltett sok grófon és hercegen. Olyan elegánsan tudta a pénzt kiadni, hogy az valósággal művészet volt.

Ami a külsejét illeti, azelőtt is elegáns fiú volt Rigó, a hercegnővel való viszonya óta azonban még inkább az lett. Értett az öltözködéshez is. A hercegnő pénzéből olyan ruhátára volt, hogy azért bármely arisztokrata is megirigyelhette volna.

A szép Ward-Klárának Rigó iránti nagy szerelme változatlan maradt. Ugyanesak változatlan maradt a cigányprimás szerelme is, bár nem lehet azt mondani, hogy nem adott volna rá okot, hogy a hercegnő olyankor elégedetlen legyen vele.

Rigó Janesi ugyanis nagyon szerelmes volt. Teljesen uralkodott szép

kedvese fölött és szinte zsarnokoskodott fölötte.

Klárának különösen az nyilallott gyakran a szívébe, hogy Rigó Janesi más szép asszonyokat is megnézett. E miatt aztán Klára sokat szenvedett a féltékenységtől.

Nem egyszer történt, hogy amikor a színházban ott ültek a páholyban, Rigó Janesi sorban fikszirozta a nőket és ha valamelyik megtetszett neki, azt a színházi látesővel állandóan nézte. Klára egy ideig csak tűrte ezt, de mikor már nem bírta magával, akkor fölállt és szó nélkül távozott a színházból.

Rigó Janesi olyankor azonnal követte, hazavitte a szállodába, ahol hamarosan kiengesztelte. Mézes-mázos, hízogó szavai, kedveskedései elfelejtették Klárával a szenvedett szívbéli fájdalmat és úgy érezte, hogy a szép cigány forró szerelme kárpótolja minden féltékenységi kinszenvedését.

Mikor Bécsben voltak, Klára egy szép napon így szólt Rigó Janesihöz: — Menjünk innen Magyarországra. Meg akarom ismerni a hazámat és a magyarokat.

Rigó Janesi ezt nem mondatta magának kétszer. Örömet ment Magyarországra. Tudta, hogy nagy szerencsét ott fogják csak igazán megbámulni.

Táviratilag rendelték szobát Budapest a Rémi-szállodában. Ez a szálloda a város közepén feküdt, a nagyköruton, Budapest legforgalmasabb helyén, szemben a Népszínházzal. Legfőképpen pedig azért akart ott megszállni Rigó Janesi, mert néhány esztendő előtt ennek a szállodának a kávéházában muzsikált a bandájával. A régi zenekarból most is voltak még néhányan a Rémi-szállodában.

— Hadd pukkadjanak meg a bibistok, ha meglátják, hogy milyen nagy

Erkezősüknek hamarosan híre ment a magyar fővárosban és így történt, hogy amikor a pályaudvaron megérkeztek, a perronon óriási tömeg várta őket. Egész Budapest kíváncsi volt látni a híres szerelmes párt.

A legnagyobb meglepetés mégis az volt, hogy amikor kiszállottak a gyorsvonat első osztályú kocsijából, a perronon egyszerre cigánymuzsika zendült fel. A budapesti cigányzenekarok erre az alkalomra egy százhusz legjobb cigányból összeállított zenekart szerveztek, amely tüzes magyar nótákkal várta a hercegnőt és párját. Majd odalépett eléjük a leghíresebb pesti cigányprimás Rácz Laci és hatalmas esekrot adott át a hercegnének, Mikor aztán kivonultak a pályaudvarról, ismét a cigányzene hangjai vidították a levegőt.

Hát még mi volt odakint a pályaudvar előtti téren! Beláthatatlan tömeg állott ott, amely egetostromló éljenzésben tört ki.

A hercegné és Rigó Janesi hintóba szállottak, mely elé négy fekete ló volt fogva. A bakon magyar ruhás kocsis ült. A hintó a köruton csak lépésben tudott haladni, mert mindenütt a kíváncsi bámulók ezrei állottak. Az asszonyok kendőiket lengették, a férfiak kalapjaikat lobogtatták feletjük. Az emeletiek ablakai szintén megtettek kíváncsiakkal, akik virágokat szórtak a hintóban ülőkre. Valóságos diadalmenet volt Budapestre való bevonulásuk.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend.

(Érvényes október 15-től.)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.34
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.35
Resica felé személyvonat reggel	6.80
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőtt	8.20
Nagyszentmiklós-Csanád sz. v. délelőtt	8.55
Buziás felé vegyesvonat reggel	7.47
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia-Keresztes délelőtt	9.50
Zsombolya-Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.18
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	3.45
Csanád felé személyvonat d. u.	3.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.08
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes-Jugoszlávia felé v. v. délután	5.20
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.48
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Bukarest felé gyors. d. u.	9.50
Zsombolya felé gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Erkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	2.53
Bukarestből személyvonat reggel	5.48
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.13
Gyérről vegyesvonat reggel	6.25
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.56
Csanádról személyvonat reggel	6.56
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.18
Buziásról személyvonat reggel	7.40
Aradról gyorsvonat reggel	7.28
Báziásról személyvonat reggel	7.52
Radnáról vegyesvonat reggel	7.58
Karánsebesről személyv. reggel	7.48
Perjámos-Valkány vegyesv. reg.	7.48
Aradról személyvonat reggel	9.05
Bukarestből gyorsvonat reggel	8.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	9.15
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.36
Arad-Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.09
Buziásról személyvonat délután	1.35
Gyérről vegyesvonat délután	1.58
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. délután	4.19
Aradról személyvonat délután	4.24
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.29
Báziásról személyvonat délután	5.38
Resicáról gyorsvonat délután	6.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.08
Aradról gyorsvonat délután	6.18
Zsombolyáról szimplon délután	6.28
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.34
Csanádról személyvonat délután	6.38
Resicáról személyvonat délután	7.26
Bukarestből személyvonat d. u.	7.38
Buziásról vegyesvonat délután	7.48
Perjámos-Valkány vegyesv. d. u.	7.48
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.28
Zsombolya-Szeged sz. v. este	11.48

Déli Hírlap

1928 MÁRCIUS 1

LEGUJABB

IV. EVF. 49. SZÁM

Rémes autókaland áldozata lett Várkonyi filmszínész felesége, akit egy soffőrt ki akart rabolni

Newyork, február 28.

Várkonyi Mihályné, a világszerte ismert magyar filmszínész felesége, Newyorkban borzalmas kalandon ment keresztül. Várkonyi Mihály, aki már régen nem volt odahaza, a karácsonyi ünnepek előtt felesége társaságában Budapestre utazott. Alig volt azonban két hétig odahaza, amikor Cecil Mille váratlanul visszasürgönyözte. Várkonyinak nem volt más választása mint az, hogy azonnal visszautazzék Hollywoodba. Felesége ekkor kérte, hogy ő még egy darabig Magyarországon maradjon.

A házastársak abban állapodtak meg, hogy Várkonyiné január végéig tartózkodik még Budapesten és aztán utána utazik férjének.

Igy is történt Várkonyiné január 31-én utazott el Budapestről és február 11-én érkezett meg Newyorkba, ahol néhány napig pihenni akart, mielőtt elindulna a több napos vasúti utazásra Hollywoodba. Newyorkban a Waldorf-Astoria szállóban lakott. Február 13-án délután kisebb bevásárlásokat végzett, azután pedig megvacsorázott az egyik étteremben. Vacsora után az utcán autótakszibaült és a soffőrnek bement a szállódjára címét. Az autótakszi örült sebességgel száguldott és Várkonyiné egyszerre csak azt vette észre, hogy a takszi teljesen ismeretlen utcákon, majd pedig egy hidon halad át.

Várkonyiné ekkor gyanút fogott és kopogott a soffőrnek. A kopogásnak nem volt semmi eredménye és ezért Várkonyiné most már erélyesen dörömbölt.

A soffőr azonban ezzel sem törődött, hanem tovább hajtotta a gépet. Várkonyi Mihályné kétségbeesetten és izalmában ekkor arra határozta el magát, hogy kiugrik a robogó kocsi-ból. Kinyitotta az autótakszi ajtaját

és megtette az előkészületeket a kiugrásra. A soffőr ezt észrevette és az autót hirtelen befördítette egy mellék-utcába. Szerencsére azon a helyen éppen rendőr volt, aki látta a jelenetet és az autó elé állott, amely így kénytelen volt fékezni. Várkonyiné erre kiugrott a kocsi-ból és elmondta kalandját a rendőrnek, aki intézkedett, hogy a megrémült nő egy másik

autótakszin hazatérhessen a szállódába.

A kaland azonban annyira megviselte, hogy a szállódába érve lefeküdt és két napig idegláza volt.

A soffőrt a rendőrség letartóztatta. Valószínű, hogy a soffőr Várkonyinéval valami elhagyott helyre akarta vinni, ahol azután kirabolta volna.

A numerus clausus javaslatát részleteiben is ellogadta a magyar parlament

Budapest, február 29.

A magyar képviselőház tegnap kezdte meg a numerus clausus módosítási javaslatának részletes tárgyalását. Elsőnek Szilágyi Lajos volt, aki rámutatott arra, hogy a javaslat egy táborba tömörítette a magyarországi zsidókat, amint azt a vasárnapi budapesti hitközségi választás is megmutatta. Ez volt a válasza a clausus fölötti vitára. Kossalka János kifogásolta, hogy az egyetemi hallgatók felvételénél csak a köztisztviselők fiait részesítik különös figyelemben. Ajánlja hogy ezt a kategóriát a közalkalmazottakra is

kiterjesszék. Brody Ernő kijelenti, hogy a javaslat nem adja meg a clausus problémáját. Hangsúlyozta, hogy mindaddig, amíg clausus van, nem lehet igazi március tizenötödiki ünnep. Györki Imre szerint ez a javaslat törvénybe iktatja a kasztrendszert. Farkas Elemér és Gál Gaszton tetszhalálai után több szónok hiányában Klebelsberg Kunó kultuszminiszter reflektál az elhangzottakra. Az elnök azután a vitát befejezteknek jelentette ki és elrendelte a szavazást. A Ház ezzel a javaslatot részleteiben is letárgyalta és elfogadta.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első áttulást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'18 Párisban 15'55

Temesvári magánárfolyamok 1928 február 29-én reggel:

Angol font: 796-796'50-796'50, dollár: 163-163'25-162'75, dinár: 288 külföldi, 283 belföldi, 283 effect, hollandi forint 65'95-65'90-65'85 francia frank: 6'45-6'46-6'46 olasz lira 8'65-8'64-8'72, cseh korona: 4'85-4'84'5-4'74, német márka 39 39'5-39'5, osztrák schilling: 23-23'05-23-, magyar pengő 28'60-28'58-28'62, svájci frank: 31'39-31'44-31'51.

Terményárak:

(Denzl és Kleemann gabonabizományos cég árai.)

Buza 870, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 620, tengeri március és áprilisra 640, zab 670, bab 88, burgonya 310, korpá 575, lóhere 32 lei. Irányzat változatlan.

Hét osztályos liceumok lesznek Romániában

[Bukarest, február 28.]

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, melyen Brătianu Vintila miniszterelnök elnökölt. A minisztertanács hozzájárult a kultuszreform javaslatának bemutatott szövegéhez és úgy döntött, hogy a javaslat még e hét folyamán a szenátus elé kerül. Lepadatu kultuszminiszter a sajtó képviselői előtt ma délután hat óraker fogja a javaslatot ismertetni. A minisztertanács azután a középiskolai oktatás reformjáról szóló javaslattal foglalkozott és azt teljes egészében magáévá tette. A javaslat az egységes hét osztályos liceumot valóítja meg, amely két vizsgaciklusból fog állani. Ez a törvényjavaslat legközelebb már szintén a parlament elé kerül. Elhatározta ezután a kormány, hogy április 29-én az egész országban megünnepeli Bessarabia csatlakozásának tizedik évfordulóját. Ezen alkalmából nagyszabású ünnepek lesznek Kisebenedben, ahol a régenstanács, a kormány, a parlamenti pártok, az egyesület kimondó országgyűlés tagjai, valamint az összes egyházi, katonai és polgári méltóságok jelen lesznek. Az ünnepély a kalmával fogják leleplezni Stefan cel mare szobrát is. Ezzel kapcsolatban törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé, amely felhatalmazza a földmiveltügyi miniszteriumot, hogy a volt besszarabiai országgyűlés tagjainak fejenként ötven hektár területnyi földet juttasson nemzeti ajándék címén. Elhatározta végül a minisztertanács, hogy április elsején a miniszterelnökség a Getulescu-palotába költözik át, a miniszterelnökség eddigi palotájában pedig az igazságügyminiszteriumot helyezik el.

A magyar parlament nagy goblinje. Budapestről jelentik: Rudnay Gyula óriási goblinje, melyről már megemlékezünk, a felsőház bizottsági termében van közszemlére téve. A goblin a pusztaügyi országgyűlést ábrázolja, melynek kartonját Rudnay félévig festette és amelyet tizenöt szövből napi nyolc óráss munkaidőben másfél esztendő alatt készített el. A goblin érdekessége, hogy a hét vezér egyike Scitovszky Béla, az egyik harcos pedig Zsitvay Tibor képviselőházi elnök. A goblin háromszáz milliárd koronába került. A Műcsarnok tavaszi tárlatán fogják kiállítani, április közepén pedig Klebelsberg kultuszminiszter Rómába viszi és ott kiállíttatja. Rómából való visszahozás után a goblin a parlament előcsarnokában helyezik el.

Még csak néhány napig

d. e. 9-1-ig és
d. u. 3-8-ig

láthatja

Vadler Jenő
képkiállítását

a Cioban-palotában